



Köy enstitülerinin kurucusu İsmail Hakkı Tonguç'un oğlu, iř sağlığı doktoru, araştırmacı yazar Engin Tonguç, 30 Aralık 2016'da Soma'da yaşama göz yumdu, ertesi gün aynı yerde, yakınları, dostları tarafından toprağa verildi.

Engin Tonguç'un, hekim olarak önce işçi sağlığı konusunda birçok hizmeti oldu. SSK'de ve Türk Tabipleri Birliği'nde görev aldı. Uzmanlık alanında yayınları oldu.

Bize göre onun asıl hizmeti Köy enstitülerini ve Tonguç'u anlatan lmez yapıtlarıdır. Örneğin "Devrim Açısından Köy Enstitüleri ve Tonguç" (1970), "Köy Enstitülerinin İzinde" (2003), "Mektuplarla Köy Enstitüsü Yılları" (1976) ile birçok baskı yapan 792 sayfalık "Bir Eğitim Devrimcisi İsmail Hakkı Tonguç, Yaşamı, ğretisi, Eylemi" (1997) adlı yapıtlarıdır. Özellikle son adını saydığımız kitabı her aydının başucu kitaplarından biridir.

Dr. Engin Tonguç bu kitaplarla da yetinmemiş elindeki hazine değerindeki Köy enstitüleri ve babasıyla ilgili belge, fotoğraf, mektupları 2011'de İsmail Hakkı Tonguç Belgeliği Vakfı'nı kurarak toplumun yararlanmasına sundu.

Başkanlığını Işık Kansu'nun yaptığı bu vakıf, ikinci yönetim kurulu toplantısını ölümünden yaklaşık bir ay önce 26 Kasım 2016'da Soma'da Dr. Engin Tonguç'un evinde yapar. Işık Kansu, bir konuşmamızda o toplantıyı anlatırken Engin Tonguç'un hl belleğinin, değerlendirmelerinin çok iyi olduğunu söylemişti. Bu bana babası İsmail Hakkı Tonguç'un ölümünden yaklaşık bir ay önce yaptığını anımsattı. İsmail Hakkı Tonguç, 27 Mayıs 1960 müdahalesi sonrası yeni Anayasa alışmaları yapılacağını

öğrenince, ilköğretimle ilgili bir yazı hazırlar, çevresine gönderir. Olayı Dr. Engin Tonguç şöyle anlatır:

“Cenazeden dönenler, evde Tonguç’un masasında onun yeni Anayasaya girmesinde yarar gördüğü konuları içeren, el yazısı ile yazılmış hazırlık çalışmasını buldular. Düşünlerini almak üzere bu metni bazı arkadaşlarına da yolladığı anlaşılıyordu. Ayrıntılı bir metindi bu;

‘-İlköğretim zorunlu ve parasızdır. 7. yaşına basan kız erkek her çocuk 15. yaşını tamamlayıncaya kadar, laik ilkokula, teknik okullara ve kurslara devam etmeye zorunludur.

-Zorunlu öğrenim çağında bulunan her çocuk öğrenim süresince;

a) Yaşam okuluna özgü ilkeleri uygulayabilecek öğretmenlere kavuşmak,

b) Sağlığı koruyucu olanakları elde etmek,

c) Çağdaş bir okul binasında okumak ve eğitilmek,

d) Kitaplardan, öğretim araçlarından yararlanmak,

e) Öğrenim süresince taşıt araçlarından parasız yararlanmak, haklarına sahiptir.

– İlk eğitim ve öğretim kurumlarının amacı, öğrencileri Türk toplumsal, ekonomik bünyesine en iyi bir şekilde uyum sağlayacak cumhuriyetçi ve laik vatandaşlar olarak yetiştirmektir.

-...Bu kurumlara devam eden öğrenciler yılda en az 200 gün öğrenim görürler.

– Bakılmaya muhtaç kimsesiz çocuklar, zorunlu, zorunlu öğrenim tamamlanıncaya kadar Devlet tarafından eğitilirler.

-Siyasi partiler, zorunlu ilköğretimin, halk ve meslek eğitiminin , sanat ve bilim alanındaki çalışmalarının hızını engelleyecek girişim ve hareketlerde bulunamazlar.” (Dr. Engin Tonguç, Bir Eğitim Devrimcisi İsmail Hakkı Tonguç, Yaşamı, Öğretisi, Eylemi, s:701-2, YKKED 2007)

Bugün bize dayatılmak istenen Anayasaya, çocuklarımıza uygulanan eğitime bakın, bir de büyük eğitimci Tonguç’un uyguladığı, öngördüğü eğitim bakın...

Yıllar önce Engin Tonguç kendisiyle yapılan bir söyleşide “Babanızın en uzun süre eğittiği ğrencisisiniz. Ondan ne öğrendiniz?” sorusuna Őu yanıtı verir:

“ocukluğum ve babamın yaşamı suresince, babam tarafından eğitildiğimin ayırımına hiç varmadım. Sonradan yaptığım değerlendirmede Őunu düşündüm: Onun eğitmekten anladığı, eğitilecek olanı açıkça yönlendirmek değerildi. Eğitici, amacına göre, eğitilecek olana sadece uygun koŐulları hazırlamalı, o koŐullar içerisinde onun kendi kendine yolunu bulmasını sağlamalı, çok zorunlu az sayıdaki olaylar dıŐında , doğrudan yönlendirmelere girmemeliydi. Eğitme yöntemi buydu. Örneğin, eğitilene okuma alışkanlığı kazandırmak istiyorsa, seçeceği kitapları dayatmamalı, yalnızca onun kitaplara eriŐmesini sağlayacak koŐulları hazırlamalıydı.” (fisek.org)

Dr. Engin Tonguç, son yıllarını 2012’de, eŐi Dr. Müstesna Tonguç adına Soma’daki kız ğrenci yurduyla ilgilenererek geçirdi. 175 kız öğrencinin barınabileceği yurdun iŐletmesini Ege ađdaŐ Eğitime Vakfına (EEV) verdi.

Bir insan için en gerekli olan sağlık ve eğitime alanlarına kendini adayarak yaŐamını tamamlayan Dr. Engin Tonguç’u saygıyla anıyor, ailesine, yakınlarına, sevenlerine baŐsađlığı diliyoruz.

Mustafa Gazalcı telgrafhane.org